

Hodnocení disertační práce Daniely Sedláčkové

„Možnosti rozvoje zdravého sebevědomí žáka v sociálním, kulturním a náboženském kontextu“.

Disertační práce, kterou autorka Daniela Sedláčková předkládá, se zabývá problematikou sebevědomí u žáků, jeho významem a možnostmi rozvoje.

Jde o téma velmi aktuální a svým zpracováním velmi přínosné. Kvalita práce je založena autorčiným dlouhodobým, soustředěným zájmem o tuto problematiku, (konkr. v září 2007 autorka předložila diplomovou práci „Možnosti rozvoje zdravého sebevědomí žáka“, ve stejném roce byla práce oceněna Bolzanovou cenou. Následně byla D. Sedláčková přijata do doktorandského studia a ve výše jmenované disertační práci se v rozšířeném kontextu nadále tímto tématem zabývá a na základě studia zahraniční literatury a výzkumného šetření uvádí hlediska a koncepty, kterými obohacuje řešení této problematiky v tuzemském prostředí. V září 2009 vydalo nakladatelství Grada publikaci Rozvoj zdravého sebevědomí žáka (Daniela Sedláčková).

Nejen zmíněná dlouhodobost je kvalitou a zárukou autorčiny vědecko výzkumné činnosti, jde také o autorčino vnitřní přesvědčení, že sebevědomí žáka je klíčovou determinantou v procesu rozvoje žakovy osobnosti, uskutečňovaném a odrážejícím se především v procesu výchovy a vzdělání. Autorka si plně uvědomuje, že jde o proces multidimenzionálně determinovaný mnoha vnitřními a vnějšími faktory, a že jediné celostní, komplexní a syntetizující pojetí je přínosným řešením.

V tomto směru je třeba zdůraznit dva nezpochybnitelné přínosy, které relevantním přístupem obohacují současné (tuzemské) pedagogické myšlení.

1. První přínos obsahuje kapitola prezentující fenomenologickou teorii Chrise Mruka. Jde o dvoudimenzionální model sebevědomí, ve kterém je tento fenomén pojat jako komplexní jev, utvářený interakcí mezi vědomím vlastní hodnoty a kompetencemi jedince. Autorčina úvaha, že tento model velmi příznačně koresponduje svojí strukturou s dynamikou výchovně vzdělávacího procesu, je primární kvalitou předkládané studie. Jde o model, který svojí názorností sleduje nejen dynamické síly struktury sebevědomí, ale umožňuje srozumitelný vhled do složitosti tohoto jevu. Jeho využití autorka směřuje právě do výchovně vzdělávacího kontextu a naplňuje tak svoji ideu, umožnit učitelům srozumitelný vhled do složité struktury sebevědomí.
2. Druhý přínos je zakotven v autorčině předpokladu, že do sociálních a kulturních vlivů je třeba začlenit náboženství, které skrze své hodnoty nabývá silného determinujícího vlivu pro rozvoj sebevědomí. Jsou zde charakterizována tři náboženství – judaismus, křesťanství a islám. Interpretace jednotlivých náboženství z hlediska předpokládaného vlivu na sebevědomí žáka je mimořádným a zcela ojedinělým textem v této oblasti. Představuje zmapovaná základní teoretická východiska pro další sledování náboženských hodnot a jejich vztahu k sebevědomí. Tato kapitola nabývá na významu zejména v současnosti - v období silné migrační vlny, kdy se nelze nezabývat možnostmi adaptace migrantů vyznávajících zejména islámské náboženství.

Hledisko školní úspěšnosti konkr. školního prospěchu je primární proměnnou empirického šetření, upozorňuje na skutečnost, že rozvoj zdravého sebevědomí ve výchovně vzdělávacím

procesu není stále akceptován jako významná osobnostní charakteristika ovlivňující školní úspěšnost. Výsledky výzkumu z velké části potvrzují významné vztahy mezi vybranými složkami sebevědomí a prospěchem žáka. Rozdíly ve školách sekulárních, církevních a Lauderových upozornily na složitost těchto vztahů, nikoli bezvýznamných, zdůrazňujících význam sebevědomí jako fenoménu, kterému je zapotřebí věnovat pozornost.

Autorka ve své práci jednoznačně přispěla nejen ke zdůraznění problému se nutností sebevědomím žáka zabývat, ale prezentací teoretických východisek, ojedinělým rozšířením sociálního a kulturního kontextu o náboženská hlediska a výzkumným projektem s dotazníkem vlastní konstrukce, včetně širokého spektra tuzemské a zahraniční literatury k vědecko výzkumnému obohacení fenoménu sebevědomí.

Práce získala rovněž významného rozměru v souvislosti s očekávanými proměnami ve školství, ve kterých rozvoj osobnosti žáka je jednou z aktuálních priorit a zdravé sebevědomí žáka jeho nepochybnou součástí.

Disertační práci Daniely Sedláčkové lze vzhledem k uvedeným kvalitám doporučit k obhajobě.

V Ládvi 5. listopadu 2015

PhDr Hana Krykorková, CSc.

školitelka